

KAMU İHALE KURULU KARARI

Toplantı No : 2025/010
Gündem No : 7
Karar Tarihi : 05.03.2025
Karar No : 2025/UM.II-645

BAŞVURU SAHİBİ:

Opus Solutions Makina Sanayi ve Ticaret A.Ş.,

İHALEYİ YAPAN İDARE:

İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi (İSKİ) Genel Müdürlüğü,

BAŞVURUYA KONU İHALE:

2024/1427495 İhale Kayıt Numaralı “Kıraç Terfi Merkezi Pompa, Motor ve Soft Starter Alımı” İhalesi

KURUM TARAFINDAN YAPILAN İNCELEME:

İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi (İSKİ) Genel Müdürlüğü tarafından 04.12.2024 tarihinde açık ihale usulü ile gerçekleştirilen “Kıraç Terfi Merkezi Pompa, Motor ve Soft Starter Alımı” ihalesine ilişkin olarak Opus Solutions Makina Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi'nin 25.01.2025 tarihinde yaptığı şikâyet başvurusunun, idarenin 03.02.2025 tarihli yazısı ile reddi üzerine, başvuru sahibince 11.02.2025 tarih ve 178005 sayı ile Kurum kayıtlarına alınan 11.02.2025 tarihli dilekçe ile itirazın şikâyet başvurusunda bulunulmuştur.

Başvuruya ilişkin olarak 2025/366 sayılı itirazın şikâyet dosyası kapsamında yapılan inceleme neticesinde esas inceleme raporu tanzim edilmiştir.

KARAR:

Esas inceleme raporu ve ekleri incelendi.

İtirazın şikâyet dilekçesinde özetle, İdari Şartname'nin 35.3.1'inci maddesinde yerli malı teklif eden istekliler lehine %15 oranında fiyat avantajı uygulanacağına yönelik düzenleme bulunduğu, ihalenin 36 kalem üründen oluştuğu ancak Mal Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin 61'inci maddesine aykırı olarak, her kalem ayrı bir kısım olacak şekilde yapılmadığı dolayısıyla, yerli malı teklif eden istekliler lehine fiyat avantajı uygulanabilmesi için ihale konusu olan 36 ürüne ait yerli malı belgesi sunulması gerektiği çünkü ihalenin kısmi teklife kapalı olarak yapıldığı, bu sebeple de hiçbir istekli alım konusu ürünlerin tamamına ait yerli malı belgesi sunmadığı için ihalenin söz konusu avantaj uygulanmadan sonuçlandırılarak en düşük teklifi veren firmaları üzerinde bırakılması gerektiği iddialarına yer verilmiştir.

A) Başvuru sahibinin iddialarının değerlendirilmesi sonucunda aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun “İdareye şikâyet başvurusu” başlıklı 55'inci maddesinde ““Şikâyet başvurusu, ihale sürecindeki işlem veya eylemlerin hukuka aykırılığı iddiasıyla bu işlem veya eylemlerin farkına varıldığı veya farkına varılmış olması gereken tarihi izleyen günden itibaren 21 inci maddenin (b) ve (c) bentlerine göre yapılan ihalelerde beş gün, diğer hallerde ise on gün içinde ve sözleşmenin imzalanmasından önce, ihaleyi yapan idareye yapılır. İlanda yer alan hususlara yönelik başvuruların süresi ilk ilan tarihinden, ön yeterlik veya ihale dokümanının ilana yansımaya diğer hükümlerine yönelik başvuruların süresi ise dokümanın satın alındığı tarihte başlar.

KAMU İHALE KURULU KARARI

Toplantı No : 2025/010
Gündem No : 7
Karar Tarihi : 05.03.2025
Karar No : 2025/UM.II-645

İlan, ön yeterlik veya ihale dokümanına ilişkin şikayetler birinci fıkradaki süreleri aşmamak üzere en geç ihale veya son başvuru tarihinden üç iş günü öncesine kadar yapılabilir...” hükmü,

Anılan Kanun’un “Yerli istekliler ile ilgili düzenlemeler” başlıklı 63’üncü maddesinde “İhalelere sadece yerli isteklilerin katılması ile yerli istekliler ve yerli malı teklif eden istekliler lehine fiyat avantajı tanınmasına ilişkin olarak aşağıdaki düzenlemeler esas alınır:

...
c) (Değişik: 18/06/2017-7033/74. md.) *Mal alımı ihalelerinde yerli malı teklif eden istekliler lehine, %15 oranına kadar fiyat avantajı sağlanabilir. Ancak Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak orta ve yüksek teknolojili sanayi ürünleri arasından belirlenen ve Kurum tarafından ilan edilen listede yer alan malların ihalelerinde, yerli malı teklif eden istekliler lehine %15 oranında fiyat avantajı sağlanması mecburidir. Yerli yazılım ürünü teklif eden istekliler lehine de %15 oranında fiyat avantajı sağlanması mecburidir.*

...
e) *Yerli malı belirlenmesine ilişkin usul ve esaslar Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak belirlenir. İsteklilerce teklif edilen malın yerli malı olduğu, bu usul ve esaslara uygun olarak düzenlenen yerli malı belgesi ile belgelendirilir...” hükmü,*

Mal Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği’nin “Yerli malını teklif edenler lehine fiyat avantajı uygulanması” başlıklı 61’inci maddesinde“(1) *Yaklaşık maliyeti eşik değerinin altında kalan mal alımı ihalelerine sadece yerli isteklilerin katılabileceğine ilişkin düzenleme yapılabilir. Ayrıca sadece yerli isteklilerin katılımına açık ihalelerde, yerli malı teklif eden yerli istekliler lehine % 15 oranına kadar fiyat avantajı sağlanabilir.*

(2) *Mal alımı ihalelerinde yaklaşık maliyetine bakılmaksızın, tüm isteklilerin katılabileceğine ilişkin düzenleme yapılabilir ve bu ihalelerde yerli malı teklif eden istekliler lehine % 15 oranına kadar fiyat avantajı sağlanabilir.*

(3) *İhale veya ön yeterlik ilanı ve idari şartnamede, yerli malı teklif edenler lehine tanınan fiyat avantajı oranı belirtilir.*

(4) (Değişik: 16/08/2014-29090 R.G./5.md.) *Yerli malı teklif eden istekliler lehine fiyat avantajı tanınan ve birden fazla mal kaleminden oluşan ihalelerin, kısmi teklife açık olarak gerçekleştirilmesi ve fiyat avantajı tanınan her bir kısmın tek bir mal kaleminden oluşması zorunludur. (Ek cümle: 19/06/2018-30453/m RG/ 7.md., yürürlük: 19/07/2018) Ancak, birbirini tamamlayan veya teknik zorunluluklar nedeniyle birlikte alınması gereken mal kalemlerine bir kısımda yer verilebilir. Kısmi teklife açık ihalelerde, kısımların birinde, birkaçında veya tamamında yerli malı teklif eden istekliler lehine aynı veya farklı oranlarda fiyat avantajı sağlanabilir. Yerli malı teklif eden istekliler lehine fiyat avantajı, yerli malı teklif etmeyen diğer isteklilerin söz konusu mal kalemi için teklif ettikleri bedele, kendi teklif bedelleri üzerinden ihale dokümanında belirlenen fiyat avantajı oranı esas alınarak hesaplanan tutarın eklenmesi suretiyle bulunur.*

(5) *Ekonomik açıdan en avantajlı teklifin, fiyat dışındaki unsurlar da dikkate alınarak belirleneceği ihalede, öncelikle fiyat dışı unsurlar dikkate alınarak değerlendirilmiş teklif bedeli bulunur. Yerli malını teklif edenler lehine fiyat avantajı, bu istekliler dışındaki isteklilerin değerlendirilmiş teklif bedellerine, kendi değerlendirilmiş teklif bedelleri üzerinden fiyat avantajı oranı esas alınarak hesaplanan tutarın eklenmesi suretiyle uygulanır.*

KAMU İHALE KURULU KARARI

Toplantı No	: 2025/010
Gündem No	: 7
Karar Tarihi	: 05.03.2025
Karar No	: 2025/UM.II-645

Ek cümle: 16/03/2019-30716 R.G/14.md., yürürlük: 26/03/2019) Ancak, birbirini tamamlayan veya teknik zorunluluklar nedeniyle birlikte alınması gereken mal kalemlerine bir kısımda yer verilen ihalede, önce yerli malını teklif edenler lehine fiyat avantajı uygulanır ve avantaj uygulanmış fiyatlar üzerinden fiyat dışı unsurlar dikkate alınarak değerlendirilmiş teklif bedeli bulunur.

(6) (Değişik: 16/08/2014-29090 R.G./5.md.; Değişik: 19/06/2018-30453/m RG/ 7.md., yürürlük: 19/07/2018) Her yıl Ocak ayında Kurum tarafından ilan edilen orta ve yüksek teknolojili sanayi ürünleri listesinde yer alan malların ihalelerinde, yerli malı teklif eden istekliler lehine % 15 oranında fiyat avantajı sağlanması zorunludur. Söz konusu zorunlu fiyat avantajı uygulaması, ilanı veya duyurusu bu listenin yayımlanmasından sonra yapılan mal alımı ihalelerinde uygulanacaktır. Yerli yazılım ürünü teklif eden istekliler lehine de %15 oranında fiyat avantajı sağlanması mecburidir.

(7) (Ek fıkra: 16/08/2014-29090 R.G./5.md.) Teklif edilen malın yerli malı olduğu Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından belirlenen usul ve esaslara uygun olarak düzenlenen yerli malı belgesi ile belgelendirilir.” hükmü,

İhale İlanı'nın 6'ncı maddesinde “İhaleye sadece yerli istekliler katılabilecek olup yerli malı teklif eden yerli istekliye ihalenin tamamında % 15 (yüzde on beş) oranında fiyat avantajı uygulanacaktır.” düzenlemesi,

Anılan İlan'ın 10'uncu maddesinde “Bu ihalede işin tamamı için teklif verilecektir.” düzenlemesi yer almaktadır.

İdari Şartname'nin “İhale konusu işe/alıma ilişkin bilgiler” başlıklı 2'nci maddesinde “2.1. İhale konusu işin/alımın;

a) Adı: Kırış Terfi Merkezi Pompa, Motor ve Soft Starter Alımı

b) Türü: Mal alımı

c) İlgili Uygulama Yönetmeliği: Mal Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği

ç) Yatırım proje no'su (yapım işlerinde): Bu madde boş bırakılmıştır.

d) Kodu:

e) Miktarı:

36 Kalemden Oluşan Kırış Terfi Merkezi Pompa, Motor ve Soft Starter Alımı (Montajlı Mal Alımı)

Ayrıntılı bilgi idari şartnamenin ekinde yer almaktadır.

f) İşin yapılacağı/teslim edileceği yer: İSKİ Kırış Terfi Merkezi” düzenlemesi,

Aynı Şartname'nin “İhaleye katılabilmek için gereken belgeler ve yeterlik kriterleri” başlıklı 7'nci maddesinde “7.1. İsteklilerin ihaleye katılabilmeleri için aşağıda sayılan belgeler ve yeterlik kriterleri ile fiyat dışı unsurlara ilişkin bilgileri e-teklifleri kapsamında beyan etmeleri gerekmektedir.

...

g) Yerli malı teklif edenler lehine fiyat avantajı tanınması durumunda, bu avantajdan yararlanmak isteyenlerce sunulacak yerli malı belgesi, ...” düzenlemesi,

Anılan Şartname'nin “Kısmi teklif verilmesi” başlıklı 20'nci maddesinde “20.1. Bu ihalede işin tamamı için teklif verilecektir.” düzenlemesi,

KAMU İHALE KURULU KARARI

Toplantı No : 2025/010
Gündem No : 7
Karar Tarihi : 05.03.2025
Karar No : 2025/UM.II-645

Aynı Şartname'nin "Ekonomik açıdan en avantajlı teklifin belirlenmesi" başlıklı 35.3'üncü maddesinde "35.3.1. Yerli malı teklif eden isteklilere ihalenin tamamında % 15 (yüzde on beş) oranında fiyat avantajı uygulanacaktır. Yerli malı teklif eden isteklilerin fiyat avantajından yararlanabilmesi için teklif edilen mala/mallara ilişkin yerli malı belgesine/belgelerine ilişkin belgelerin yeterlik bilgileri tablosunda beyan edilmesi zorunludur. Yerli malı teklif eden istekliler lehine fiyat avantajı, Mal Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin 61 inci maddesi esas alınarak hesaplanacaktır." düzenlemesi yer almaktadır.

Aynı zamanda anılan Şartname'nin ekinde ve birim fiyat teklif cetvelinde alım konusu 36 adet ürüne ilişkin bilgilere yer verildiği görülmüştür.

İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi (İSKİ) Genel Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilen "Kıraç Terfi Merkezi Pompa, Motor ve Soft Starter Alımı" işine ait ilanın 05.11.2024 tarihinde yayımlandığı ve 04.12.2024 tarihinde ihalenin ilk oturumunun gerçekleştirildiği, ihale sürecinde elektronik eksiltme yapıldığı ve sonrasında yerli malı teklif eden istekliler lehine fiyat avantajı uygulanarak ihalenin sonuçlandırılıp 14.01.2025 tarihli ihale komisyonu kararı ile Halıcı Endüstri Teknolojileri A.Ş. üzerinde bırakıldığı, ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi olarak ise başvuru sahibi Opus Solutions Makina Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin belirlendiği tespit edilmiştir.

Halıcı Endüstri Teknolojileri A.Ş. tarafından ihaleye 99.436.660,00 TL fiyat teklifi verildiği, isteklinin elektronik eksiltme sonucundaki nihai teklif fiyatının ise 54.806.120,00 TL olduğu, yeterlilik bilgileri tablosunda "Yerli Malı Belgesi" satırına teklif edilen bazı ürünlerin yerli malı olduğunu gösterir belgelerin yüklenmiş olduğu, ihalede yerli malı teklif edilen kalemler bakımından ihale komisyonu tarafından anılan isteklinin teklif ettiği fiyatlara fiyat avantajının uygulandığı ve avantaj uygulanması sonucunda değerlendirmeye esas teklif fiyatının 55.261.687,40 TL olarak belirlendiği tespit edilmiştir.

Opus Solutions Makina Sanayi ve Ticaret A.Ş. tarafından ihaleye 116.640.000,00 TL fiyat teklifi verildiği, isteklinin elektronik eksiltme sonucundaki nihai teklif fiyatının ise 53.860.000,00 TL olduğu, yeterlilik bilgileri tablosunda "Yerli Malı Belgesi" satırına teklif edilen bazı ürünlerin yerli malı olduğunu gösterir belgelerin yüklenmiş olduğu, ihalede yerli malı teklif edilen kalemler bakımından ihale komisyonu tarafından anılan isteklinin teklif ettiği fiyatlara fiyat avantajının uygulandığı ve avantaj uygulanması sonucunda değerlendirmeye esas teklif fiyatının 55.354.216,00 TL olarak belirlendiği tespit edilmiştir.

İdari Şartname'nin 35.3.1'inci maddesinde yerli malı teklif eden isteklilere %15 fiyat avantajı uygulanacağını belirtildiği ve Mal Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin 61'inci maddesinin dördüncü fıkrası çerçevesinde, ihalede istenilen 36 kalem ürünün birbirini tamamlayan veya teknik zorunluluklar nedeniyle birlikte alınması gereken mal kalemleri olarak belirlendiği, bu sebeple de İdari Şartname'nin 20.1'inci maddesinde ihalenin kısmi

KAMU İHALE KURULU KARARI

Toplantı No	: 2025/010
Gündem No	: 7
Karar Tarihi	: 05.03.2025
Karar No	: 2025/UM.II-645

teklif verilmesine kapalı olduğunun düzenlendiği anlaşılmıştır.

Başvuru sahibi tarafından İdari Şartname'nin 35.3.1'inci maddesinde yerli malı teklif eden istekliler lehine %15 oranında fiyat avantajı uygulanacağına yönelik düzenlemenin Mal Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin 61'inci maddesine aykırı olduğu, zira ihalenin kısmi teklife açık olmadığı ve her bir kısmın tek mal kaleminden oluşmadığı iddia edilmiş olmakla birlikte, söz konusu iddianın ilana yönelik olduğu, ihalenin kısmi teklife kapalı olduğunun ve yerli malı teklif eden istekliler lehine %15 oranında fiyat avantajı sağlanabileceğinin İhale İlanı'nın 6 ve 10'uncu maddelerinde yer aldığı, ilanda yer alan hususlara yönelik olarak 4734 sayılı Kanun'un 55'inci maddesi gereğince ilan tarihinden itibaren en geç 10 gün içinde idareye şikâyet başvurusunda bulunulması gerektiği, İhale İlanı'nın 05.11.2024 tarihinde yayımlandığı göz önüne alındığında ise ilana yönelik şikâyet başvurularının en geç 15.11.2024 günü mesai saati bitimine kadar yapılması gerektiği ancak başvuru sahibi tarafından bu süre geçtikten sonra, 25.01.2024 tarihinde başvuruda bulunulduğu anlaşıldığından, söz konusu iddiaya yönelik başvurunun süre yönünden reddedilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır. İhale ilanı ve ihale dokümanına yönelik süresi içerisinde şikâyet başvurusunda bulunulmadığından, ihale dokümanının kesinleştiği anlaşılmış ve inceleme mevcut ihale dokümanı üzerinden yapılmıştır.

Başvuruya konu ihaleye ait İhale İlanı'nın 6'ncı maddesi ile İdari Şartname'nin 35.3'üncü maddesinde yerli malı teklif eden isteklilere ihalenin tamamında %15 oranında fiyat avantajı uygulanacağını düzenlendiği, yerli malı teklif eden isteklilerin fiyat avantajından yararlanabilmesi için teklif ettiği ürün/ürünlere ilişkin yerli malı belgesini/belgelerini sunmasının zorunlu olduğu, ekonomik açıdan en avantajlı teklifin belirlenmesi aşamasında yerli malı teklif edenler lehine fiyat avantajının Mal Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin 61'inci maddesi esas alınarak hesaplanacağı, yerli malı teklif eden istekliler lehine fiyat avantajı uygulamasının mal kalemi bazında yapılması gerektiği, dolayısıyla istekliler tarafından hangi ürün kalemi/kalemleri için yerli malı belgesi sunulmuş ise sadece o kalemdede/kalemlerde söz konusu fiyat avantajından yararlanabilmesinin mümkün olduğu, netice itibarıyla ihalenin yerli malı teklif eden istekliler lehine yerli malı teklif etmiş oldukları kalemlerde %15 oranında fiyat avantajı uygulanarak sonuçlandırılması gerektiği anlaşılmıştır.

Bu çerçevede, yerli malı teklif edilen ürün kalemleri bakımından yerli malı teklif eden isteklilerin teklif ettiği fiyatların sabit tutulması, yerli malı teklif etmeyen isteklilerin ise bu kalemlerdeki teklif fiyatlarının %15 oranında arttırılarak değerlendirmeye esas teklif fiyatlarının hesaplanması ve hesaplanan tutarlar üzerinden teklif değerlendirme işlemlerinin yapılması gerekmektedir.

Yapılan incelemede, ihale üzerinde bırakılan istekli Halıcı Endüstri Teknolojileri A.Ş. tarafından ihaleye elektronik eksiltme sonucunda nihai teklif olarak 54.806.120,00 TL fiyat

KAMU İHALE KURULU KARARI

Toplantı No	: 2025/010
Gündem No	: 7
Karar Tarihi	: 05.03.2025
Karar No	: 2025/UM.II-645

teklifi sunulduğu, yeterlilik bilgileri tablosunda “Yerli Malı Belgesi” satırında 12 adet ürün kalemi için yerli malı belgesinin beyan edildiği, 36 üründen 12’si için yerli malı teklif eden anılan isteklinin kalem bazında fiyat avantajı uygulanarak belirlenen değerlendirmeye esas teklif fiyatının ise 55.261.687,40 TL olduğu tespit edilmiştir.

Başvuru sahibi Opus Solutions Makina Sanayi ve Ticaret A.Ş. tarafından ihaleye elektronik eksiltme sonucunda nihai teklif olarak 53.860.000,00 TL fiyat teklifi sunulduğu, yeterlilik bilgileri tablosunda “Yerli Malı Belgesi” satırında 14 adet ürün kalemi için yerli malı belgesinin beyan edildiği, 36 üründen 14’ü için yerli malı teklif eden anılan isteklinin kalem bazında fiyat avantajı uygulanarak belirlenen değerlendirmeye esas teklif fiyatının ise 55.354.216,00 TL olduğu tespit edilmiştir.

Yukarıda aktarılanlar tespitler çerçevesinde, ihale komisyonu tarafından ihale dokümanı düzenlemelerine ve mevzuata uygun olarak, yerli malı teklif eden istekliler lehine %15 oranında fiyat avantajı uygulamak suretiyle ekonomik açıdan en avantajlı teklifin belirlendiği ve avantajın kalem bazında uygulanmasının mevzuata aykırı olmadığı anlaşıldığından, başvuru sahibinin iddiasının yerinde olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Öte yandan, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nun 53’üncü maddesinin (j) fıkrasının 9’uncu alt bendinde “*Başvuru sahibinin iddialarının tamamında haklı bulunması halinde, Kurul kararı ile itirazın şikâyet başvuru bedelinin başvuru sahibine iadesine karar verilir. Kurul kararının başvuru sahibine bildirimini izleyen otuz gün içinde başvuru sahibinin Kuruma yazılı talebi üzerine, bu talep tarihini izleyen otuz gün içinde Kurum tarafından itirazın şikâyet başvuru bedelinin iadesi yapılır ve son ödeme tarihine kadar geçen süre için faiz işlemez. Diğer hallerde başvuru bedeli iade edilmez. Bu fıkranın (1) numaralı bendi uyarınca tahsil edilen bedel hiçbir durumda iade edilmez.*” hükmü yer almaktadır.

Aktarılan Kanun hükmüne göre, başvuru sahibinin itirazın şikâyete konu iddialarının tamamında haklı bulunması halinde başvuru bedeli iadesinin söz konusu olabileceği dikkate alındığında, yukarıda yer verilen tespit ve değerlendirmeler neticesinde, başvuru sahibinin iddiasında haklı bulunmadığı anlaşıldığından başvuru bedelinin başvuru sahibine iadesi için Kanunun öngördüğü şekilde “*başvuru sahibinin iddialarının tamamında haklı bulunması*” koşulunun gerçekleşmediği, dolayısıyla 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nun 53’üncü maddesinin (j) fıkrasının 9’uncu alt bendi hükmü gereğince başvuru bedelinin iadesinin mümkün bulunmadığı anlaşılmıştır.

B) İhalelere Yönelik Başvurular Hakkında Yönetmelik’in 18’inci maddesinin ikinci fıkrası yönünden yapılan inceleme sonucunda herhangi bir aykırılık tespit edilmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, 4734 sayılı Kanun’un 65’inci maddesi uyarınca bu kararın tebliğ edildiği veya tebliğ edilmiş sayıldığı tarihi izleyen otuz gün içerisinde Ankara İdare Mahkemelerinde dava yolu açık olmak üzere,

Anılan Kanun’un 54’üncü maddesinin onbirinci fıkrasının (c) bendi gereğince itirazın şikâyet başvurusunun reddine,

KAMU İHALE KURULU KARARI

Toplantı No : 2025/010
Gündem No : 7
Karar Tarihi : 05.03.2025
Karar No : 2025/UM.II-645

Oybirliđi ile karar verildi.